

ZBAV NÁS OD ZLÉHO

Hospodin překazil svému služebníku zlý čin

Text kázání: 1Sa 25,1-39 / Mt 6,9-13

PRVNÍ ČTENÍ *Matouš 6,9-13 Vy se modlete takto: Otče náš, jenž jsi na nebesích, buď posvěceno tvé jméno. 10 Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. 11 Náš denní chléb dej nám dnes. 12 A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. 13 A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého.*

TEXT KÁZÁNÍ 1SA 25,1-39 ...32 David Abígajile odvětil: "Požehnán buď Hospodin, Bůh Izraele, že mi tě dnes poslal vstříc. 33 A požehnán buď tvůj důvtip a požehnána ty sama, žes mě dnes zadržela, abych se nedopustil krveprolití a nepomohl si vlastní rukou. 34 Ale jakože je živ Hospodin, Bůh Izraele, který mi zabránil způsobit ti něco zlého, kdybys mi nebyla rychle vyšla vstříc, nezůstal by Nabalovi do jitřního úsvitu jediný močící na stěnu." 35 David od ní vzal, co mu přinesla, a řekl jí: "Pokojně vystup do svého domu. Hled', vyslyšel jsem tě a beru na tebe ohled."

Boží slovo, které nás provází letošní postní dobou, nám staví před oči spletité osudy Božího lidu a Božího služebníka Davida. To, čím si prošel pomazaný, ale zatím ještě nekorunovaný král David, by samo o sobě stačilo na několik jiných životů. Těm, kdo znají trochu podrobněji biblické příběhy, může Davidův příběh připomínat klikatou cestu Jákobova syna Josefa.

DAVIDŮV ÚDĚL - PSANCEM. V dnešní epizodě se nacházíme v době, kdy byl David se svou družinou, která čítala cca 600 mužů (+ jejich rodiny), psancem. Jistě mu v mysli často vyvstala otázka, zdali a jak to myslel Hospodin, když jej nechal pomazat králem nad Izraelem. Nějaké kralování bylo v nedohlednu, utíkal jako psanec před králem Saulem, a přitom se snažil se nějak přežít a uživit.

DAVIDOVA OBŽIVA - OCHRÁNCE STÁD. Jedním ze způsobů, který jemu a jeho lidem poskytoval obživu, byla vojenská ochrana místních farmářů před nájezdníky nepřátel Izraele. To byl také případ bohatého muže Nabala, jehož stáda chránil David na území pod jižním cípem Mrtvého moře v oblasti hory Karmel.

DAVIDOVA VDĚČNOST. To, co nám je dnes z celého příběhu nabídnuto jako jádro zvěsti - jako Boží evangelium, je Davidovo vyjádření vděčnosti

v požehnání Hospodina: „*Požehnan bud' Hospodin, že rozhodl spor proti Nabalovi, jenž mě pohaněl, a že překazil svému služebníkovi zlý čin a že zlobu Nabalovu obrátil na jeho hlavu.*“ (1Sa 25,39) => Hospodin překazil svému služebníkovi zlý čin! Možná bychom sami ve svých zkušenostech našli cosi podobného.

Je to vždy **výraz Boží milosti**, když nám Pán Bůh zabrání ve zlu, ke kterému směřujeme. Je to naše **naděje a přání**, aby tak Pán Bůh činil. K Davidovu blahořečení a požehnání Hospodina tak dodáváme prosbu z modlitby, které nás učil Pán Ježíš: „*Neuved' nás do pokušení, ale zbav nás od zlého.*“ Modlíme-li se tuto část modlitby Páně a klademe si otázku, co a jak to znamená, pak dnešní starozákonní příběh je jedním z příkladů toho, jak může Hospodin zbavit a uchránit člověka od zlého. Jedná se o ochranu nejenom před zlem, které na nás číhá zvenčí, ale také před tím, které vychází z nás samotných.

Podívejme se nyní nejprve na to, co že se to stalo a **jaký zlý čin překazil Hospodin**, a pak se podíváme na to, **jak to učinil**.

1. Jaký zlý čin Hospodin překazil?

Šlo o Davidův zlý čin! Začal se rodit ve chvíli, kdy dobrý skutek nejenže nebyl oceněn, ale navíc se dostalo Davidovi znevážení, pohanění.

Když David uctivě žádal nesmírně bohatého muže Nabala o „odměnu“ za hlídání jeho stád, dostalo se mu odmítnutí a pohanění. Nabal vyjádřil nevděk, a pak také neprozřetelnost, v níž nerozpoznal v Davidovi víc než jenom psance. Nepočítal s Davidovou pomstou! Jak řekne jeho žena Abígajil, je skutečně bloud - blázen. Dobrý skutek nebyl oceněn. Vstřícnost se nesetkala na oplátku se vstřícností. Nabal nepoděkoval a ještě navíc urazil a znevážil Davida. => **toto je něco, s čím se setkáváme i my!** Setkáváme se s nevděkem, nepřiměřeným ohodnocením, znevážením.

V této situaci se velice rychle zrodil zlý čin - pomsta za nevděk. Nabalova nevděčnost a znevážení vyvolala Davidovu prchlivost a pomstu. Rozhodl se ukázat Nabalovi, kdo vlastně je. Bere spravedlnost do svých rukou. Schyluje se k pomstě, která se dotkne více než jenom Nabala - měla se dotknout všech jeho mužů! Tak vypadá pomsta lidská pomsta - má tendenci zasáhnout víc, než jenom odplatit zlo, které bylo vykonáno. A přesně toto je zlý čin, kterému nakonec Hospodin zabrání.

Jak reagujeme my v situacích nevděku a znevážení? Jaké pomsty osnovujeme my? Jaké a jak si vydobýváme své místo v rodině, zaměstnání, ve sboru?

To první, co pro sebe dnes vyčítáme z Písma, je připomenutí toho, jaké nebezpečí hrozí těm, kdo konají dobro a nejsou odměněni. Zlé činy často pramení ze zhrzenosti, hořkosti a prchlivosti těch, kdo konají dobro. Jsou situace, které nás mají tendenci ovládnout. Naši nadějí je, že Hospodin může postavit naši prchlivosti hráz. Jak to učinil v případě svého služebníka Davida? To je to druhé, co chceme dnes vyčíst z Písma.

2. Jak Hospodin překazil zlý skutek svého služebníka?

Na scéně se objevují dvě postavy, které se staly Božími nástroji zabránění zlého činu pomsty. Byly to dvě postavy, které se postavily mezi dva muže - Davida a Nábala.

MLÁDENEC. Byl to nejprve jeden z těch, kdo bezprostředně užívali ochrany od Davida. Mládeneček (14) vida postoj svého pána Nábala tuší problém, a tak jde za Abígajil, ženou Nábala, o níž se v úvodu 1Sa 25 dočítáme, že byla ženou bystrého rozumu. Zpravuje ji o situaci s tím, že zdůrazňuje blahodárný Davidův vliv na jejich soužití - „*chovali se k nám velice dobře, neublížovali nám, chránili nás, byli nám hradbou...*“ Bylo mu jasné, že si David jednak nezaslouží to, čeho se mu dostalo od Nábala, a pak si byl vědom vojenské síly Davida a tedy nebezpečí, které hrozí - „*valí se na nás pohroma*“. => tomuto mládenci, sluhovi, dal Bůh jasné vidění i odvahu něco vykonat ve chvíli, kdy vidí nebezpečí. Byl to muž, který **překročil hranice lhostejnosti** (vždy, co mu bylo po politice jeho pána?), **překročil hranice služebního postupu** => jde přímo tam, kde má dojem, že je potřeba jít.

ABÍGAJIL. A tak se o akutním nebezpečí dovídá moudrá žena bláznivého Nábala. Nevíme, jestli o Davidovi dříve již slyšela, ale okamžitě pochopila vážnost situace. Začala jednat a podobně jako u mládence, i ona překročila snad všechna soudobá společenská pravidla. O své iniciativě jde vstříc rozhněvanému Davidovi. Bere na sebe bláznovství svého muže (kterého takto ponižuje a jde přímo proti svému manželovi, což je v dané chvíli hodnoceno jak o pozitivní). Přináší dary, omlouvá se, vyvyšuje Davida a vyslovuje přesvědčení, že „*Hospodin jistě zbuduje mému pánu trvalý dům...*“ (28) A dodává k tomu slova, která ukazují na to, že o Davidovi a jeho budoucnosti věděla na rozdíl do svého muže, který spíš než aby nevěděl, odmítal uznat: „*Až Hospodin učiní mému pánu všechno to dobré, jež ti přislíbil, a ověří tě, abys byl vévodou nad Izraelem, 31*

nebudeš mít újmu ani výčitky, můj pane, že jsi zbytečně prolil krev, aby sis pomohl." (30). Abígajil věděla o tom, že David má být budoucím vévodou Izraele jakkoli to tak momentálně nevypadá. A právě tato její víra byla zdrojem jejího odvážného činu, v němž se postavila tváří v tvář Davidovi. Zdá se, že věděla, že to bude účinnější než se postavit svému muži. Čin Abígajil si Hospodin použil, aby zchladil Davidovu prchlivost a pomstu. Postavil mu do cesty bystrou a moudrou ženu!

Duchapřítomný a odvážný sluha spolu s bystrou, citlivou a vnímavou ženou Abígajil se stali Hospodinovými nástroji na překažení zlého, které osnoval Boží služebník. Takto Hospodin zbavil Davida zlého.

Tváří tvář této události si *i my sami uvědomujeme, jak je dobré, pošle-li nám Hospodin do cesty ty, kteří nás na naší cestě* zhrzenosti, prchlivosti a zla **zastaví**. Jak je dobře, aby nám Hospodin poslal do cesty ty, kteří nám **připomenout náš budoucí úděl** - to, co je pro nás připraveno v Boží blízkosti. Jak je dobře a jak potřebujeme ty, kdo by nám připomněli, že **soud je Hospodinův**. Tak se to nakonec ukázalo - Hospodin sám ranil Nábala mrtvicí, takže zemřel.

3. Závěr

David na konci vyslovuje trojí požehnání, kterým vyslovuje svou vděčnost.

25,32 David Abígajile odpověděl: "**Požehnán buď Hospodin, Bůh Izraele, že mi tě dnes poslal vstříc.**

33 **A požehnán buď tvůj důvtip a požehnána ty sama, žes mě dnes zadržela, abych se nedopustil krveprolití a nepomohl si vlastní rukou.** 34 **Ale jakože je živ Hospodin, Bůh Izraele, který mi zabránil způsobit ti něco zlého, kdybys mi nebyla rychle vyšla vstříc, nezůstal by Nábaloovi do jitřního úsvitu jediný močící na stěnu."**

39 Když David uslyšel, že Nábál zemřel, řekl: "**Požehnán buď Hospodin, že rozhodl spor proti Nábaloovi, jenž mě pohaněl, a že překazil svému služebníku zlý čin a že zlobu Nábaloovu obrátil Hospodin na jeho hlavu."**

A na úplný závěr - příběhu i dnešního kázání - přidejme prosbu z modlitby Páně, kterou nevyslovujeme nadarmo:

„Neuvod' nás pokušení, ale zbav nás do zlého."

Jan Asszonyi

